

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом серпня 2021 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про затвердження форми та умов банківської гарантії	82	03.08.2021	Встановлено умови та форми банківської гарантії, яка надаватиметься банками учасникам аукціонів з продажу об'єктів державної або комунальної власності. Гарантія застосовується для забезпечення виконання Принципалом зобов'язань щодо участі в аукціоні з умовами з продажу об'єкта. Банківську гарантію мають право в процедурі приватизації надавати тільки системно важливі банки.	Виконання вимог чинного законодавства
Про визнання такими, що втратили чинність, деяких розпорядчих актів Національного банку України	№ 383-рш	05.08.2021	Було визнано такими, що втратили чинність, ряд документів НБУ щодо діагностичного обстеження банків	Актуалізація переліку розпорядчих актів з питань оцінки стійкості банків і банківської системи України
Про затвердження Положення про порядок відкриття та ведення поточних рахунків із спеціальним режимом використання в національній та іноземних валютах, банківських металах для цілей одноразового (спеціального) добровільного декларування	83	05.08.2021	<p>Одноразове (спеціальне) добровільне декларування проводиться з 1 вересня 2021 року до 1 вересня 2022 року.</p> <p>Фізичні особи, які мають намір відповідно до норм цього Закону скористатися правом на одноразове (спеціальне) добровільне декларування звертаються до банку для відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання та розміщення готівкових коштів в національній та іноземних валютах, банківських металів (з фізичною поставкою). Так, відповідно до вимог Положення декларант відкриває в банку спеціальний рахунок та вносить на нього готівкові кошти, банківські метали через операційну касу банку за заявою на переказ готівки, а у реквізиті "Призначення платежу/зміст операції" зазначає "добровільне декларування".</p> <p>Після підтвердження джерел походження грошових коштів, банківських металів декларант має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ перерахувати грошові кошти, банківські метали на власний поточний рахунок фізичної особи, відкритий в банку України; ▪ або зняти грошові кошти, банківські метали та закрити спеціальний рахунок; ▪ або подати в банк заяву та використовувати надалі цей рахунок як звичайний поточний рахунок фізичної особи, відкритий для власних потреб. 	Виконання норм Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України	84	05.08.2021	Було визнано такими, що втратили чинність, ряд документів НБУ щодо оцінки стійкості банків	актуалізації переліку нормативно-правових актів НБУ з питань оцінки стійкості банків і банківської системи України
Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ" до категорії неплатоспроможних	№ 400-рш/БТ	11.08.2021	Правління НБУ ухвалило рішення віднести АТ "КБ "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ" до категорії неплатоспроможних у зв'язку з невиконанням у встановлений договором або визначений законодавством України строк своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами через недостатність коштів. 01 липня 2021 року Правління НБУ, керуючись статтею 75 Закону України "Про банки і банківську діяльність", ухвалило рішення віднести банк до категорії проблемних у зв'язку з порушенням ним нормативів ліквідності. З моменту віднесення банку до категорії проблемних фінансовий стан та показники банку погіршилися, обсяг високоліквідних активів зменшився до критичного рівня, що призвело до виникнення невиконаних платежів клієнтів.	Забезпечення виконання зобов'язань перед вкладниками
Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань готівкового обігу	85	12.08.2021	Внесено ряд змін з врахуванням стрімкого розвитку цифрових технологій в сфері готівкового обігу та активне запровадження електронного документообігу у фінансовому секторі. Документ вносить зміни до: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами); ▪ Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103. Зміни стосуються переважно застосування цифрових технологій : використання цифрового підпису, ідентифікації та верифікації інкасатора із застосуванням цифрових технологій тощо.	Осучаснення порядку і вимог до здійснення касових операцій в банках та інкасаторських компаніях
Про затвердження Змін до Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті	86	12.08.2021	НБУ розширив перелік операцій за поточними рахунками фізичних осіб (резидентів та нерезидентів). Так, з 01 вересня 2021 року ці особи зможуть зараховувати кошти з поточних рахунків зі спеціальним режимом використання для одноразового (спеціального) добровільного декларування на поточні рахунки в іноземній та національній валюті. Крім того, з огляду на звернення українських банків, Національний банк удосконалив низку інших норм стосовно проведення деяких валютних операцій.	Приведення нормативно-правової бази Національного банку у відповідність до Закону України від 15 липня 2021 року № 1539-ІХ щодо добровільного декларування доходів.

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	87	13.08.2021	<p>Внесено зміни до Постанови НБУ від 30 червня 2016 року № 351:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у частині надання права банкам, які здійснили переведення активів боржника - юридичної особи з групової оцінки на індивідуальну для подальшої оцінки за спрощеним підходом, до 01.10.2021 не застосовувати ознаку дефолту та інформацію про 10 (дефолтний клас) із Кредитного реєстру НБУ, що пов'язані з відсутністю в банку фінансової звітності боржника; - у частині уточнення застосування окремих умов до оцінки кредитного ризику за спрощеним підходом. 	Забезпечення врегулювання практичних аспектів визначення банками розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 08 липня 2021 року № 73	88	19.08.2021	Внесено зміни до Положення про оцінку стійкості банків і банківської системи України у 2021 році- подовжено строки для надання банками до НБУ програми капіталізації/реструктуризації банків	Забезпечення оцінки стійкості банків, щодо яких оцінка стійкості у 2021 році проводиться із застосуванням трьох етапів,
Про внесення змін до Правил роботи банків України у зв'язку з установленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів із метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19	89	19.08.2021	<p>НБУ відтермінував кінцевий термін подання банками планів відновлення діяльності з 01 жовтня до 31 грудня 2021 року.</p> <p>Також регулятор дозволив під час розроблення планів відновлення діяльності у 2021 році застосування системно важливим банкам двох стрес-сценаріїв: комбінованого та стрес-сценарію, визначеного Національним банком; а іншим банкам – лише комбінованого. Ці рішення ухвалені з врахуванням пропозицій банківської спільноти.</p> <p>У разі отримання від регулятора переліку недоліків, виявлених у поданих планах, банки зобов'язані вжити заходів щодо недопущення таких недоліків під час розроблення планів у 2022 році.</p>	Надання банкам додаткового терміну на розробку планів в зв'язку з запровадженням карантинних обмежень
Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	90	26.08.2021	<p>Зміни було внесено до :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про застосування НБУ стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи, від 1.09.2015 року № 615 (переважно щодо визначення ставки за кредитами рефінансування понад 14 днів) 2. Положення про процентну політику НБУ від 21.04.2016 року № 277 (було викладено в новій редакції) 	Оновлення підходів до регулювання грошово-кредитним ринком, уніфікації та вдосконалення нормативно-правового акта НБУ з питань процентної політики
Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи	91	26.08.2021	Зміни переважно стосуються оформлення в заставу під кредити НБУ пулу активів (майна) цінних паперів та/або депозитних сертифікатів	Вдосконалення та ефективне використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи

Про затвердження Змін до Публічної пропозиції Національного банку України на укладення Єдиного договору банківського обслуговування та надання інших послуг Національним банком України	№ 425-рш	26.08.2021	Зміни стосуються послуг з відкриття, використання і закриття накопичувального рахунку та операцій із продажу клієнтом іноземної валюти або банківських металів для здійснення процедури ліквідації банку;	Вдосконалення умов користування послугами, що надаються НБУ в межах Єдиного договору банківського обслуговування та надання інших послуг
Про внесення зміни до Методики розрахунку уповноваженими банками лімітів відкритої валютної позиції	№ 431-рш	28.08.2021	В абзаці дев'ятнадцятому Методики розрахунку уповноваженими банками лімітів відкритої валютної позиції, схваленої постановою Правління Національного банку України від 01 грудня 2015 року № 847 (зі змінами), літери, знаки та цифру "- Св - 1%" замінити літерами, знаками та цифрою "- Св (К - 1%)"	Уточнення розрахунку лімітів відкритої валютної позиції банку
Про затвердження Положення про систему єдиної ідентифікації учасників фінансового ринку України	92	30.08.2021	Для всіх учасників фінансового ринку запроваджується єдиний ідентифікатор Національного банку (код ID НБУ) -унікальний код, який містить шість знаків, надається учаснику фінансового ринку під час першого внесення інформації щодо цього учасника до інформаційних систем Національного банку та є єдиним унікальним ідентифікатором у відносинах останнього з Національним банком	Забезпечення єдиного підходу щодо регулювання відносин між НБУ, банками України, філіями/представництвами іноземних банків в Україні, небанківськими фінансовими установами, іншими особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги